

Vokietijai grėsia civilinis karas

Monarchistai duksta

Vokietija vėl nusiminusi

Komunistų suokaltis prieš komunistus

Vokietijai grėsia civilinis karas.

Visa Vokietija tik ir kalba apie Ehrhardto pabėgimą.

BERLINAS, liepos 15. — Monarchistų vadovo kapt. Ehrhardto pabėgimas iš Leipzigo kalėjimo sujudino socialistų, komunistų ir didesnę dalį respublikonų organizacijų. Visi tik ir kalba apie to monarchistų pabėgimą, kuris vis dar tebėra neišaiškintas. Ruhr klausimas ir Baldwinio kalba liko užmiršti.

Už Ehrhardto sugavimą tapo paskirta 25,000,000 markių, dar niekad nebuvo skirta tokios didelės sumos už sugavimą kriminalistai Vokietijoje. Socialistų, komunistų ir dalis demokratų spaudos sako, kad Ehrhardto pabėgimas yra ženklas, jog nacionalistai-monarchistai neužilgo bandys nuversti valdžią ir išaukti šalyje civilinį karą.

Nacionalistų gi spauda veikia atvira džiaugiasi Ehrhardto pabėgimu ir visai jį giria kaip didelį "patriotą".

Bet jeigu ir neištyktų dabar monarchistų sukilimo, tai visgi visi pranašauja, kad dabar-

Žingeidu!

Skaitykite Rytoj

Chicago Senųjų Gyventojų Atsiminimus

Pereitą savaitę matėte Naujienose Lietuvos Chicago Atsiminimus, kurie yra semiami iš senų Chicago chronikų. Iš tų Atsiminimų žingeidu yra patirti smulkmenomis tą dvasią, kuri gyvavo tarpe lietuvių keletą dešimtų metų atgal, ir palyginti su tuo kas dabar yra.

Mes pasiryžome patirti apie Lietuvos Chicago senus laikus tiesiog iš lupų tų žmonių, kurie anais laikais Chicagoje gyveno ir prisidėjo prie Lietuvos Chicago augimo, ir iki šiol tebėra gyvi ir sveiki. Tuo tikslu mūsų specialis reporteris AL. Margeris dabar kalbasi su įvairiais mūsų senais veikėjais ir užsirašo ką jie pasako apie Chicago praeitį. Mūsų reporterio pranešimai ką kartas iš kartų "patriarchų" yra papasakoję tils pradieniui Naujienose. Rytoj jau skaitysite pirmą straipsnį — apie Tonleikės buvusias dienas.

Skaitykite ir džiaugkitės: Chicago Senųjų gyventojų atsiminimai.

Anglija ruošia atsakymą Vokietijai.

Atsakymas bus labai atsargus, kad kaip nors patenkintus Franciją.

LONDONAS, liepos 14. — Kabineto nariai dabar ir goltą užmiršo ir visą laiką jie pašvenčia ruošimui Anglijos atsakymą į Vokietijos kontribucijos pasiūlymus. Bandoma paruošti tokį atsargų atsakymą, kad jis neužkrūstintų Francijos.

Labiausia galvojama kaip išreikšti Anglijos priėmimą pasiūlymo paskirti internacionalinę komisiją nustatymui Vokietijos nuojėgumui mokėti kontribuciją, kaip pirmiausia pasiūlė Amerika, bet kuriam labiausia priešinasi Francija.

Visaipt stengiamasi apieiti Francijos tvirtinimą, kad tokia komisija yra priešinga Versailės sutarčiai ir todėl jos nuosprendžiai neturėtų jokios juridinės galios. Veikiausia bus pasiūlyta, kad ta komisija būtų žinioje kontribucijos komisijos ir jos rekomendavimai būtų tik moraliniai, o ne legaliai surišantys.

Kabinetas taip jau svarsto kaip atsakyme užsiminti apie vokiečių pasyvų priešinimąsi, kurio sustabdymo taip griežtai Francija reikalauja. Anglijai mano, kad būtų per daug pareikalauti iš Vokietijos tą priešinimąsi sustabdyti, nes kiekvieną Vokietijos valdžią, kuri pasyvų priešinimąsi sustabdytų dabar, netektų paramos ir turėtų rezignuoti.

Vokiečiai vėl nusiminia.

Nesitiki, kad kas gero išeitų iš Anglijos patsangų, nes viskas priklausys nuo francuzų.

BERLINAS, liepos 15. — Pirmas džiaugsmas dėl Anglijos premiero Baldwinio kalbos kontribucijos klausimu perėjo francuzams pasigriebus Barman, kas Berlio politiniuose rateliuose skaitoma kaip Francijos atsakymą Anglijai. Nuodugnai apsvairstę Baldwinio kalbą vokiečiai surado, kad ji teikia didelių progų pratęsti neapbružiuotam laikui svarstymą Ruhr ir kontribucijos klausimų — bent iki tol, kad jau nebegalima bus išvengti Vokietijoje chaoso.

Nors Baldwin ir davė supratsti, kad Anglija gali veikti ir viena, jei Francija užsikirs ir nenusileis, bet žymūs diplomatai sako, kad Vokietija negali turėti vilties, kad tarp Anglijos ir Francijos iškils nesutikimai. Jie sako, kad Vokietija turės kontribucijos klausimą išreikšti ne su Anglija, bet su Francija ir delei to visoje šalyje jaučiamas didelis susisielavimas.

Fabrikantų vadovas Stresemann karštai sveikina, varde fabrikantų Baldwinio kalbą, bet kartu išreiškė baime, kad Baldwinio kalba nežūrint teoretinio progreso mažai prisidės prie išrišimo kontribucijos klausimo, kadangi ji palieka labai plačiai atvertas duris visokiems tukdymams, kurių taip nori Francija. Jis taip jau nurodo, kad Anglija sutinka suteikti padaryti nusiileidimų Ruhr nuosavybių.

Vakar ant Francijos ambasadų ir konsulatų buvo iškeltos vėliavos delei Francijos nacionalistinės šventės, ir tas niekuriose vietose išsukė su-

mišimų, taip kad reikėjo šaukti policijos ir kariuomenės apginti Francijos konsulatą.

Francija dar šiauriasi.

Vis dar reikalauja, kad vokiečių pasyvus priešinimasis apstotų.

PARYŽIUS, liepos 15. — Francija atsisakys pasirašyti po ruošiamuoju Anglijos atsakymu Vokietijai, jei Anglija nereikalaus jame, kaip svarbiausią sąlygą, sustatyti pasyvų vokiečių priešinimąsi Ruhr distrikte.

Tai nutarė ministerių susirinkimas, kuriame Poincare išdėstė padėti, susidariusią delei Anglijos premiero Baldwinio kalbos. Tarp ministerių apsiereikšė nuomonių skirtumas ir premieras sutiko padaryti niekurių nusiileidimų nuo Briuselio pranešimo, kuriame buvo įspėta, kad Francija nesvarstys jokio Vokietijos pasiūlymų iki nebus sustabdytas pasyvus priešinimasis. Pagalios nutarta padaryti kompromisą, kad taikininkai pastatytų reikalavimą Vokietijai pripažinti grobimus sutinkant su Versailės sutartim. Tas kompromisas bus padarytas tik tada, kada Francija sutars su Anglija visais kitais atsakymo Vokietijai punktais.

Tečiaus nesitikima, kad to kis susitaikimas galėtų įvykti ir kad Anglija sutiktų priimti Francijos nusistatymą. Betgi kartu prisibijama, kad Anglija gali su keliais kitais taikininkais pradėti atskiras derybas su Vokietija ir kad tame ji turės moralinę Jungt. Valstijų paramą.

Trys vokiečiai nuteisti sušaudymui.

EIX-LA-CHAPELLE, liepos 15. — Belgijos karo teismas nuteisė sušaudymui tris vokiečius, jų tarpe vieną grafą, o vieną nuteisė visam amžiui prie sunkių darbų, už sabotavimą.

BUDAPESTAS, liepos 13. — Budapešto laikraščių metrampažai (laužytojai) sustreikavo valdžiai sustabdytus socialistų laikraštį Nepszava ir todėl šandie laikraščiai neišėjo. Valdžia mano leisti savo laikraštį iki užsibaigs streikas. Nepszava likęs sustabdytas, kad jis spausdintų straipsnius prieš krikščionybę, patriotizmą ir esančią draugijinę tvarką. Taip jau kam buvo spausdinami straipsniai buvusio komunistų armijos komandantojo.

Darbu Netruksta

SVEIKAM tvirtam vyrui ir sveikai tvirtai moterlei neatleistina bėdovoti kad darbo neturi.

Nes darbu šiandien netruksta. Ir juos lengviausia galima susirasti skaitant

NAUJIENAS — skyrių "REIKIA DARBININKŲ".

Šimtai Lietuvių, skaitydami NAUJIENŲ skiltis "REIKIA DARBININKŲ", susiranda gerų darbų. Ir tai moteris ant lygios su vyrais.

Kairiųjų komunistų suokaltis.

Bela Kun vadovaujami komunistai buvo sumanę nuversti Lenino valdžią.

BERLINAS, liepos 15. — Viennos laikraštis išspausdino sensacinę žinią, kad Vengrijos komunistų vadovas ir buvęs galva Vengrijos sovietų valdžios Bela Kun, dabar gyvenantis Rusijoje, buvęs padaręs suokaltį nuversti Lenino ir Trockio valdžią. Bet tą suokaltį susekusi čekka.

Žinia, kuri esanti gauta iš Maskvos, sako, kad suokaltio vadovais buvę Bela Kun ir Petrogrado raudonosios armijos komandantojas tulas Gitis. Jų plenais, centralinis sovietų komitetas turėjo būti pašalintas ir vyriausia valdžia būtų buvusi atiduota į 12 žmonių direktorijos rankas.

Bela Kun suorganizavęs naują komunistinę partiją Maskvoje. Ji susidedanti iš tų elementų, kurie yra nepatenkinti nuosakesne politika Lenino ir Trockio, kurie, jų nuomone, padarę per daug didelių nusiileidimų kapitalistams. Ta partija tvirtina, kad Leninas su Trockiū neteko Rusijos liaudies pasitikėjimo, kadangi jie neišpildė savo komunistinių pažadų ir pardavė komunistų principus.

Tvirtinama, kad suokaltininkai jau buvo pasirengę savo suokaltį vykinti kada jų suokaltį susekė čekos agentai.

Vokietija vejasi Rusiją pinigų spausdinime.

Neužilgo turės apyvartoje kvadrilioną markių.

DUSSELDORF, liepos 15. — Prieš pabaigą šių metų Vokietijoje cirkuliuos 1,000,000,000,000,000 markių, jei dabartinė markių produkcija nesumažės. O keletą metų atgal skaitlinė kvadrilionas vėrai kada buvo vartojama, išėjus astronomiškai.

Paskiausia reichsbankska atskaita rodo, kad yra išleista 17,291,000,000,000 markių. Sausio 1, 1922 m. Rusija turėjo išleisti 17,543,000,000,000 rublių. Tokiu būdu pinigų spausdinimo lenktynėje Vokietija nuo Rusijos yra atsilikusi tik 18 mėnesių. Tai nedidelis skirtumas, nes ir bankieriai nurodo, kad Vokietijai yra reikalinga daugiau pinigų, negu Rusijai.

Nors dabar yra tik 17,000,000,000,000 markių cirkuliacijoje, bet kas savaitę prispausdinama po ketvirtadalį tos sumos. Tai rodo, kad iki sausio 1 d. cirkuliacijoje bus 1,250,000,000,000,000 markių.

Kuo daugiau pinigų spausdinama, tuo daugiau kyla kainos, tuo didesni darbininkai reikalauja algų.

Yra didelis panašumas tarp Rusijos ir Vokietijos finansų. 90 nuoš. išleisti rublių atiduoda paremimui nacionalizuotų industrijų. Didžiama paleisti markių irgi eina subsidijoms industrijai.

354 žmonės užmušti

CHICAGO. — Iki pereinio šeštadienio automobiliai šiomet Chicagoje užmušė jau 354 žmones. Keli žmonės liko užmušti vakar.

Dar negreit panaikins 12 darbo dieną.

Plieno trastas už 6 savaitių tik pradėsias rupintis ilgos darbo dienos panaikinimu. Jau 12 metų kaip žadama.

NEW YORK, liepos 15. — Plieno trusto galva buvęs teisėjas Elbert H. Gary paskelbė, kad gal už šešių savaitių bus pradėta rupintis kaip panaikinti 12 val. darbo dieną geležies ir plieno industrijose. Tada bus tik pradėta plenuoti kaip tą įvykinti, bet kuomet darbo diena bus sutrumpinta, Gary sakosi negalės pasakyti. Trumpinimas darbo dienos bus vykdomas tik laipsniškai ir labai pamaži. Pats Gary pripažįsta, kad panaikinti 12 val. darbo dieną ims labai daug laiko.

Jau 12 metų suėjo, kaip plieno trastas žada panaikinti 12 val. darbo dieną ir tas žadėjimas vis dar žadėjimu ir pasilieka. Pirmiausia trustui vis "truko" darbininkų. Paskui kada po karo užėjo bedarbė, trustas teisinosi, kad sutrumpinimas darbo valandų pabranginsis geležį, o to jie padaryti neišsigal. Dabar, kada vėl darbai pradėjo eiti geriau, trustas vėl visą kaltę meta ant stokos darbininkų. Trusto tvirtinimui, kad trumpesnės darbo valandos pabrangins geležies produkciją 15 nuoš., tinikamai atsakė paties Rockefellerio kompanija Coloradoje. Ji sakosi įvedusį 8 val. darbo dieną savo liejyklose keletą metų atgal ir produkcija netik nebrangusi, bet nupigusi, kadangi darbininkai trumpiau dirbdami netiek pavargsta ir daugiau pagamina.

Amerikos darbo sekretorius Berline.

BERLINAS, liepos 15. — Amerikos darbo sekretorius Davis vakar atvyko į čia studijuoti imigracijos klausimą. Jis aplankysias Viena, Varšvą, Pragę, Veneciją ir Rymą.

60 mirė nuo karščio Hollandijoje.

AMSTERDAM, liepos 15. — Šią savaitę Hollandijoje mirė nuo karščio 60 žmonių. Visa Europa kenčia nuo didelių karščių, kurių nebuvo jau nuo kelių metų, kuomet tik kelios savaitės atgal, kada Amerikoje buvo karščiai, visa Europa kentėjo nuo nepaprastų šalčių.

Mušis su nacionalistais.

MUNICHAS, liepos 15. — Keli žmonės liko sužeisti vakar susirėmime tarp nacionalistų ir socialistų. Susirėmimas ištiko nacionalistams užpuolus socialistų parodą. Paskui įsimaigė ir policija, neva kad atstogius tvarką.

IS DINAMITAVO ANGLIAKASIŲ NAMUS.

PITTSTON, Pa., liepos 13. — Anksti šryt liko išdinamituoti keturių angliakasių namai. Viename tų namų gyveno Alex Campbell, vadovas nepatenkintojo angliakasių unijos elemento Pittstono apielinkė. Jis taip jau yra narys algų komiteto, kuris veda derybas su antracito kasyklų savininkais Atlantic City. Campbell sugrižęs iš Atlantic City, kad sutaukius du streikus Pennsylvania Coal Co. kasyklose. Darbininkai esą taip nusistatę, kad kerio kompanija Coloradoje. Ji sakosi įvedusį 8 val. darbo dieną savo liejyklose keletą metų atgal ir produkcija netik nebrangusi, bet nupigusi, kadangi darbininkai trumpiau dirbdami netiek pavargsta ir daugiau pagamina.

ORAS

Šiandie — giedra, biskį vėsiu. Saulė teka 5:27 v., leidžiasi 8:24 v. Mėnuo leidžiasi 9:06 val. vak.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Kunigas—Bajorgalės adjutantai

Saldutiškis (Utenos apskrityje. Birželio 4 d. į Salgudiškio dvarą buvo atvykęs tojo dvaro savininko Jafovieckio dukterė Ponia Prazmowska (jos vyras lenkų generolas, pseudonimas "Belina" — artimiausias Pilsuckio draugas). Lydėjo ją tą dieną dvaran net trys apdulkę kunigai. Dieną paviešėjusi pasitarusi su advokatu del dvaro 320 dešimt, atgavimo, ty pačių asmenų lydimą p. Belina grįžo į Lenkiją. (L. 2.)

Panevėžys

Opera "Miškėlio pasaka".

Birželio 16 d. Valstybinio gimnazija savo salėje statė ant kartą operą "Miškėlio pasaka", kuriai libretto parašė gimnazijos abiturientas P. Babickas, komponavo dainų mokytojas M. Karka, orkestrui pritaikė gimnazijos orkestro vedėjas Ichičikas, o baletą parstatė Fridmanaitė. Opera davė gražaus įspūdžio. Vilties suteikė solistai: Kvėdaraitis ir Saulučkos balsai. Be to, buvo koncertinė dalis: choras, smuikinių orkestras ir vėl baletas. Bilietai visi, iki vieno, buvo parduoti.

Artistų Kipro Petrausko ir Sodeikos koncertas.

Birželio 17 d. gimnazijos salėje koncertavo lietuvių artistai K. Petrauskas ir Sodeika. Koncertas kuo puikiausiai pavyko: artistų žavėjanti balsai privertė patylos sėdėti net ir žydus, kurie bent trečdajį publikos sudarė. Medžiaginiu atžvilgiu koncertas pavyko puotūnais. Bet Panevėžys tiesiog pristigęs ličių: birželio mėnesį 4 kartus vaidino Kauno drama, buvo artisto Franko 3 koncertai, gimnazijoje opera, o ir kinematografoose nuolat gastroliuoja Kau-no cirkio artistai. Vis tik panevėžiečiai nepiktinai, kad neįspiro visų K. Petrausko koncerto bilietų. Del to nedėkingumo, matyti, artistas Pet-

rauskas susinervino, kad net nebeplanorėjo atskirti koncertuoti gimnazijos mokiniams, nors vieną dieną dar ir buvo Panevėžy. Čia, mat, visos garšenybės, paprastai, gimnazijos mokiniams atskirai suteikia malonumą, už tat atlyginimo beveik neimdami. Atskirus vakarus gimnazijai šiemet rengė artistai Babravičius, Frankas, violončelistas Belousovas, Kau-no drama ir kiti.

Mokinių dailės paroda.

Nuo birželio 19 iki 20 dienoms gimnazijos salėje įvyko dailininko Zikaro gabijų mokinių dailės paroda.

Birželio 16 d. žvalgyba suareštavo Panevėžio apskrityties viršininką p. Martinkaitį. — Engė.

Drasus žmogžudys

Rokiškis. 18. VI. — Rokiškyje buvo litinis, savaitinis turas. Trys piliečiai pardavė arklių už 1200 litų ir paragavę magaryčių vakariop grįžo į namus Rokiškio-Dusėtų vieškelio. Bevažiuojančius juos viename vežime nūšė, 2 kilometrų nuo stoties, užpuolė žmogžudys ir visus tris iš revolverio nušovė. Buvo dar šviesu. Tuo laiku stotin važiuo du kareivių su šautuvais. Išgirdę šūvis, jie paragino arklių ir užklupo žmogžudį bedirbantį prie lavonų. Abudu kareivių davė žalpu oran. Žmogžudys nenusigandęs pradėjo į juos talpti ledsti šūvis. Pakartojus kareiviams žalpu, žmogžudys mėgino bėgti, bet nauji kareivių šūviai privertė jį apsisotiti ir pasiduoti. Mat, miškas retas, tai pasislėpti sunku; gi kareiviai, norėdami pamaiti žmogžudį gyvą, šaudė oran. Suimtas gyvenamosios vietos nenurodo, kad tokia jam esanti visa Lietuva. (L. 2.)

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo Lietuvių, lietuviams vienas patarimas kuo geriausias.
M. Juska,
3224 W. 36th St., Chicago, Ill.

L. HARRINGTONO KREDITORIAMS

THE UNITED STATES NOVACULITE CO. šiuo paskelbia, kad laikinai atidėdavo savo afisą. 3622 Division St., 2 lubos, Chicago. Kad L. Harringtonas deponitavo valdinkams šios kompanijos nekuriu stoko sertifikatus, kad atidavus tokių notų paveldėjams minėto L. Harringtono, kurie norėtų gauti tuos sertifikatus už jų notas. Ofiso valandys yra nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais ir nuo 9 ryto lig 9 vakaro: antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais nuo 12:30 lig 5 po piet.

Važiuojant imkite bile kokuos karus iš pietų ar iš žiemų lig Grand Ave. — Grand Ave. karais į vakarus lig Division St.

United States and Novaculite Co.

EXTRA!

EXTRA!

Prakalbos

Temoje: Nuo Žemės į Peklą, iš Peklos į Čyščių, iš Čyščiaus į Rojų!!!

Šiose prakalbose bus išaiškinta, kas yra Pekla, Čyščius ir Rojus. Ar žmonės kada nors sulauks Rojus? Jeigu taip, tai kada? Ir kur bus tas Rojus? Kas jame gyvens ir t.t. Bus labai įdomių dalykų, dar lietuviams negirdėtų, todėl nepraleiskite šios progos. Kalbės garsus kalbėtojas, tyrinėtojas Sv. Rašto

J. R. MUZIKANTAS iš New Yorko
C. S. P. S. SVET., 48-ta ir Honore gatv., Chicago.

Panėdėlio vakare, Liepos 16 d., 1923

Pradžia 7:30 vak.

Kas tik esate gyvas, bukite ant šių prakalbų, nes nevisuomet girdėsite

IZANGA DYKAL — KOLEKTU NERA!

Rengia ir kviečia T. B. S. S.

Utarninko vakare, Liepos 17 d.

bus kalbėta ta pačia tema
MELDAŽIO SVET., 2244 W. 23 Pl.

pradžia 7:30 v.

Kalbės S. J. BENECKAS.

Extra! \$20 už \$40

Užsisakykite tuoj geriausių knygų iš žemiau talpinamo knygų sąrašo — už \$40.00 (pilna kataloginė vertė), o AUSROS KNYGYNUI prisiųskite tikrai \$20.00. Tokiu būdu, užsakydami knygų virš pažymėta vertė gusite per pusę pigiau. Jei užsisakysite knygų už daugiau negu \$40.00, rokuojant katalogine kaina — prisiųskite pusę tos sumos kiek yra užsakomųjų knygų vertė. Užsakydami viena ar keliolika knygų iš šito sąrašo prisiųskite tikrai tiek už kiekvieną knygą kiek tos knygos yra numatytą kainą. Šių knygų nupigūnimas tęsis iki Rugpjūčio-August 31 dienai pertai malonėkite pasiskubinti, idant turėjus progą įsigyti sau reikalingų knygų už visai numatytą kainą.

LYTIES MOKSLAS.

LYTIES MOKSLAS. Tai garbi knyga, tai žaltinis sveikatos gelbėjimui, tai daktaras jaunų ir senų, moterų ir vyrų, vedusių ir viengūnių. Šita knyga parašė lytiškų ligų specialistas DR. A. J. KARALIUS. Knyga su daugeliu paveikslų kuriuose atvaizduoja visus lyties organus. Šitoje knygoje aprašoma visų lyties istorija. Šita knyga reikalinga netikėtai sergantiems, bet ir sveikiems. Todėl patartina užsisakyti šią knygą visiems, kurie tikrai interesuojasi lyties reikalais. Knyga didelė; pusl. 400, su draisais aparais. Kaina \$7.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$4.00.

KULTūros istorija.

KULTūros istorija. Trys didelės knygos su daug paveikslų. Tai yra viso svieto kultūros istorija pradedus Egiptu, Amerika bangant Lietuva ir kitais kraštais. Trys knygos gražiais aparais, puslapių 505. Kaina \$4.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$3.75.

ARTISTŲ PAVEIKSLŲ KNYGA.

ARTISTŲ PAVEIKSLŲ KNYGA — MOTERŲ BEI MŪŠIŲ. Šitoje knygoje telpa 350 artistų paveikslų gaminti didžiausiu artistų sviete. Paveikslai yra gamtiški — grynai. Po paveikslais išskirti anglų kalba. Gražiais aparais. Kaina \$5.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$4.50.

VALGIŲ GAMINIMO.

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIEžiūrėjimo KNYGA. Tai yra kukorystės knyga. Mokinia kepti ir virti, sutaisyti gardžiusius valgius ir gėrimus, talpti ir kitus šeiminkavimo darbus. Druatas audio aparais, puslapių 162. Kaina \$1.75; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$1.50.

KUNIGŲ BIBLIJA.

KUNIGŲ BIBLIJA. Knyga didelė, su daugeliu paveikslų — vaizduoja kunigus, mniškas ir t.t. Talpti randasi daug pamokslų kunigo Bimbos. Kaina \$3.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

BARBORA UBRKA.

BARBORA UBRKA ARBA KLIOSTORIUS IR JEZUITAI. Su paveikslu. Aprašoma baist padėtis mniškas Barboros, kuri 22 metu išgyveno klostoriaus kalėjimo urve. Druatas aparais, pusl. 118. Kaina \$1.25; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$1.00.

GYVENIMO MOKYKLĄ.

GYVENIMO MOKYKLĄ. Šita knyga yra viena iš tų knygų kuria skaitant pakelia dvasią ir duoda norą siekti prie mokslo, prie biznio, prie atsimėjimo. Labai naudinga knyga del moksleivių ir kitų, kurie nori patapti garsiais žmonėmis. Pust. 235, apdaryta. Kaina \$2.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

DRAUGIJOS IR ORGANIZMO EVOLUCIJA.

DRAUGIJOS IR ORGANIZMO EVOLUCIJA. Pagal Darvino, Weismeno, Kropotkino, Spencerio ir kitų parašė Arthur Lewis; vertė Dr. A. J. Karalius. Pustapių 187. Kaina 60 centų; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik 45c.

HYGIENA.

HYGIENA ARBA MOKSLAS apie užlaikymo sveikatos. Pagal Bernesa. Dr. Noll ir kitus sutaisė šernas. Kas nori apsaugoti nuo visokių ligų tas turi perskaityti šią knygą. Pust. 132. Kaina 60 centų; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik 45c.

LALIO ŽODYNAS.

ŽODYNAS ANGLISKOS-LIEUVISKOS KALBOS. Šita garsų žodyna sutaisė A. LALIS. Knyga didelė, su tūkstantais žodžių, kurie yra išgudomi į lietuvių kalbą. Gražiais "Holt Mcgraw" aparais, nugarai ir kampai drutos, gražios moroco skuros. Šonai audimo; ant nugaros parašai aukso raižėmis. Pustapių turi 835. Kaina \$6.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$4.00.

PILNAS LALIO ŽODYNAS.

ŽODYNAS LIEUVISKOS ANGLISKOS IR ANGLISKOS LIEUVISKOS KALBŲ. Sutaisė A. LALIS. Abi dalis vienoje knygoje, puslapių 1274, drutas gražiais aparais, kampai ir nugaros moroco skuros, šonai audimo, aukso parašais ant nugaros. Kaina \$10.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$8.00.

RANKVEDIS ANGLŲ KALBOS.

RANKVEDIS ANGLISKOS KALBOS. Praktiškas budas išsimokinti anglų kalbos pačiam per save be pagalbos mokytojaus. Sutaisė J. LAUKIS. Knyga didelė, pusl. 310. Apdaryta drutais aparais. Kaina \$2.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

BEDIEVIŲ ŠVENTRASTIS.

BEDIEVIŲ ŠVENTRASTIS. Šita knyga yra padaryta iš senų "Kardų", randasi apie 300 paveikslų ir visi jie bedieviški, daug rašto apie tikėjimus, dievus ir kitus dalykus. Knyga didelė, apie 1000 puslapių drutais aparais.

PAMOKSLAI IŠMINTIES.

PAMOKSLAI IŠMINTIES IR TEISYBES. Labai žingėdys pamokslai apie išmintį ir dorą. Pustapių 182. Kaina 75c; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik 60c.

GEOGRAFIJA.

GEOGRAFIJA arba ŽEMĖS APRASYMAS. Pagal kitus parašė ŠERNAS. Knyga nepaprastai žingėdi — aprašo apie žemę, vulkanus, kiek yra pasaulio viešpatysčių, kur kokie žmonės gyvena, kokios jų patybsės ir t.t. Knyga didelė, su daug paveikslų pusl. 409. Kaina \$3.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

SENŲ GADYNIŲ IŠNYKĘ GYVI SUTVERIMAI.

SENŲ GADYNIŲ IŠNYKĘ GYVI SUTVERIMAI. Pagal Bitnerį, sutaisė ŠERNAS. Knyga žingėdi, aprašo susibudavimą visokių gamtos pavaidų. Su daug paveikslų. Knyga didelė, puslapių 370 gražiuose audimo padaruose. Kaina \$2.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

ETHNOLOGIJA.

ETHNOLOGIJA arba ISTORIJA APIE ŽEMES-TAUTAS. Pagal Haberland, parašė ŠERNAS. Su daug paveikslų viso pasaulio žmonių-tautų. Knyga turi didelę moksline vertę — patartina kiekvienam lietuviui ją įsigyti. Pustapių 667. Kaina \$3.00; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.50.

KRAUJO SEJA.

KRAUJO SEJA. Vaizduojama bausis karės laikas. Knyga 2-jouse tomuose. Mušiai ant žemės, mušiai ore, mušiai vandenyse. Per abu tomus puslapių 535. Kaina \$2.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$2.00.

BEN-HUR.

ISTORISKA APYSAKA IŠ JEZAUS KRISTIAUS LAIKŲ. Pustapių 472. Kaina \$1.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$1.25.

MEILĖ IR DAILĖ.

MEILĖ IR DAILĖ. Parašė Meilės Specialistas. Su daug paveikslų. Pust. 207, apdaryta. Kaina \$1.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$1.25.

PELKĖS.

PELKĖS. Veikalas iš lietuvių darbininkų gyvenimo Amerikoje. Parašė Upton Sinclair, lietuvių kalbon vertė Kazys Puida. Pust. 468. Kaina \$1.50; iki Rugpjūčio-August 31 dienai tik \$1.25.

Pinigūs siųskite sykiu su užsakymu. Jei siųskite grynais pinigais laiką registruokite. AUSROS KNYGYNAS yra didžiausias lietuvių knygynas pasauly. Visos geriausios knygos kokios tikrai yra išleistos lietuvių kalboje čia Amerikoje arba Lietuvoje galima gauti AUSROS KNYGYNE. Katalogas siunčiamas dovanai. Knygų kainos nupigintos tikrai ty kurios čia garsinamos ir tik iki Rugpjūčio-August 31 dienai. Radę sau reikalingų knygų šitame sąrašo pasiskubinkite užsakyti. Norinti agentauti mūsų knygoms apie sąlygas klausykite laišku. Laiškus su pinigais siųskite šituo nauju antrašu:

Aušros Knygynas
3210 South Halsted Street DEPT. 9 Chicago, Ill.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISAS KREIPATIS F. S. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasiekmingai slunčius įsigus ir Parduodam Laivabotis.

K. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIEUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephones Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro. Se-
redoj ir Pėtnyčio nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose tei-
smuose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotas,
Namus, Farmas ir Biznius. Skol-
na Pinigus ant pirmo morgiiaus
lengvomis išlygomis.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas
29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recker Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvių Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakaraiz: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6877.

PLUMBERIO IR APSILDYMO

ITAISYMAI
Olselio kaina tiesiai pirkėjui.
Užgadinimas garantuojamas.
PEOPLES PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY
490 Milwaukee Ave., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

LIEPOS DRABUŽIŲ PATUŠTINIMO IŠPARDAVIMAS

Jei Jus esate atidėję pirkimą Jusų Pavyksinių ir Vasarinių siūtų, del išpardavimo sezono, štai yra Jusų proga.

Viskas yra paaukuota del umeus išpardavimo neatsižvelgiant į pelną ar nuostolį.

Perskaityk atsigarbi šias kainas.

1 ir 2 kelnii siutai del vyrų ir jaunų vyrų vertės nuo \$22.50, \$25.00 ir \$27.50 dabar \$18.50
1 ir 2 kelnii siutai del vyrų ir jaunų vyrų vertės nuo \$30.00, \$32.50 ir \$35.00 dabar \$25.00
1 ir 2 kelnii siutai del vyrų ir jaunų vyrų vertės nuo \$37.50, \$42.50 ir \$47.50 dabar \$32.50
Jaunimui sportiško modelio 2 kelnii siutai vertės nuo \$22.50, \$25.50 ir \$27.50 dabar \$18.50
Palm Beach ir Mohair 2 smotų siutai už \$12.50 ir augščiau.
Vaikams 2 kelnii siutai po \$8.50 ir augščiau.

S. GORDON
739 W. 14th St.
1-mos durys į rytus nuo Halsted St.
Atidara kasdien nuo 8 ryto lig 9 vak
Sąbotomis nuo 8 ryto lig 10 vakaro
Nedėliomis nuo 8 ryto lig 3 po piet.

MAŽIAUSIS OFISAS CHICAGOJ JAU ATSIDARE!!!

Po 12 metų sunkaus darbo amerikoniškuose ir lietuviškuose bankuose, real estate ofisuose ir prie Chicago lietuviškų laikraščių, šių metų liepos pirmą dieną

BRIGHTON PARK KOLIONIJOJE

atsidariau ofisą savo, tikėdamasis paramos šimtų savo draugų ir geros valios tėvyninai, kuriems tinkamai patarnaudavau, kuomet dirbau pas kitus. Tiesa, amerikiečiai nėra prę girdėt žodį "mažiausias", nes Amerika tai — šalis tikrai didelių dalykų ir kiekvienam žodis "didžiausias" tai jau kasdieninis. Bet aš negalėdamas pradžioje atsikvėsti afisą "didžiausią" atsidariau ofisą "mažiausią". Kodel? Todel, kad: pinigų Lietuvon persiunčiu tik tiek, kiek žmonės atneša; laivakortes parduodu tik tiems, kurie jas perka; iš Lietuvos žmones atitaukiu tik tokius, kuriuos Amerika įsileidžia; daviernastis parašau tik tiems, kurie jų reikalauja; angliškai perkalbu tik už tuos, kurie patys angliškai kalbėti nemoka; ir taip pat su daugeliu kitų patarnavimų, kuriuos mano ofisėlis suteikia.

AR "DIDŽIAUSI" OFISAI PADARO DAUGIAU?

Brighton Parko lietuvių, mano draugai ir pažįstami, meldžiu mano ofisą atsilankyti ir ant vietos patirtį teisingumą ir greitumą mano patarnavimo. Toliau gyvenantieji privačiuokite "Archer-Cicero" karais, išlipdami ant Sacramento Ave. Ofisas atdaras kasdien iki 8 valandų vakare. Šventdieniais nuo 9 iki 12 val.

Bronius Varasius

SAVININKAS ir VEDĖJAS

4193 Archer Ave., Chicago

Telefonas: Lafayette 7998

TELEGRAMAS

Didžiausias nepartinis lietuvių savaitraštis, išeina kas šeštadienis ir yra pašveštas grynai mokslo ir švietimo dalykams.

Jo kalba yra grynai lietuviška ir visiems suprantama. Jo turinys įvairus ir turiningas. Jame skaitytojas ras žinias apie svarbiausius atsitikimus Amerikoje ir visame pasaulyje iš politikos lauko, mokslo srities, klasių kovos ir visuomeninio gyvenimo. Kiekviename numery yra dedama peržvalga svarbesniųjų straipsnių paskutiniuose kitų Amerikos lietuvių laikraščių numeriuose ir parinktiniai raštai mūsų geriausių rašytojų — eilėraščių, apysakos, monologai, juokai ir tt.

Telegramo uždavinys yra plėsti skaitytojo pažintį, tobulinti jo etinį skonį, supažindinti jį jo praeities aplinkybėmis ir teikti jam dvasinio smagumo gerą apšviestą kamantinėjimo jo sąžinės — įsitikinimų, pažinčių ir silpnybių.

Jei nori plačiau matyti pasaulį, daugiau žinoti, aukščiau dvasiniai visuomenėje pakilti ir pilniau apšviesti valsiu gerėtis, tai skaityk Telegramą. Užsirašyk jį dabar ir nepraleisk jo sekamo numerio, kuris bus labai įdomus ir turiningas. Kaina metams tik \$1.00. Prisiųsk jį ŠIANDIEN.

"TELEGRAMAS"

666 West 18th Street, Chicago, Ill.

P. S. Telegramas taipgi yra gaunamas Chicagoje ir kituose miestuose gatvėse ant kampu, kur kiti laikraščiai pardavinėjama. VIENAS NUMERIS 5 CENTAI.

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti dviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriamo bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS

Teisių Skyrius

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

So. Omaha, Nebr.

Lenktinis su garniu.

South Omahos moterys labai myli bėgti už akių "garniui". Kai tik tas ilgakakis rengias skristi pas kurią moterį ir atnešti jai brangią dovanėlę, tai tuojau vietos moterėlis susigrupuoja apie keletas desėtkų ir traukia pas garnio belaukiančią. Susirinkusios susėda į ratą ir peržiūri ką katra atnešė ateinančiam svečiui kaip dovanėlę. Po to valgo, žaidžia ir vartoja labai negražią kalbą. Nors ne visos taip kalba, bet didesnė dalis. Tai yra klausimas, argi mes moterys, susirinkusios į tokį skaitlingą būrelį nebegalime surasti naudingesių pasikalbėjimų kaip blyauti negražiai? Mes visos moterys, senesnės ir jaunos turime rupintis naudingesniais klausimais, pavyzdžiui, kaip moterys turi užsilaikyti kada ji yra nesčia; gimdymo kontrolės klausimas yra labai svarbus; paskiaus, kaip auklėti kūdikius, koks yra naudingesnis kūdikiui maistas; kaip gaminti geresnius valgius; kaip švarumas užlaikyti; kaip užsilaikyti motinai po gimdymo, ir t. t.

Taigi moterys, pasistengkite netikėtai šalinti iš savo tarpo netikusius papročius, bet ir pramokinti jaunas moteris, o ne buti tokiomis storžievėmis.

—B. G. Juzeliūnienė.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiam skyriuje nuomones Redakcija neatsako.]

LAISVAMANIAI IR "KUN." MOCKUS.

"Naujienų" 161 numery Reporteris praneša, kad Lietuvių Laisvamanių 1-ma kuopa be kita ko nutarus persikviesti "savo garsų pamokslininką" "kun." Mockų. Bet jis persikviesti labai brangiai pareinąs, tad kuopos nariai ant vietos sumetę 90 dolerių ir dar įgalioję komisią užtraukti paskolą...

Tatai parodo, kaip mūsų lietuvių, ir tie laisvamaniai, maža teapsišviest, kaip mažai jie te-supranta ir žmonių švietimo reikalus. Kokios naudos klausytojams duoda "kun." Mockaus "pamokslai", žino gerai kiekvienas blaivo proto žmogus, kuriam teko tie jo "pamokslai" girdėti. Ką jis pasakoja — visa yra žemiau kritikos, nes pat-sai budamas visiškai bemokslis, ką jis kitus gali pamokinti? Aš nepriešingas laisvamanių prakalboms. Atpenč, jeigu prakalbas sako apšviestas žmogus, žinovas savo dalyko, jo malonu pasiklausyti ir gali daug pasimokinti. Bet — Mockus! Esu girdėjęs jo prakalbas ne vieną kartą ir drąsiai galiu sakyti, kad jos yra tuščios, tik prikašiotos riebiais žodžiais, kurie tamsiai

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienatinis vandeninis kelias Lietu-
von per Southamptoną ant
Milijū laivų
AQUITANIA MAURETANIA
BERENGARIA
Aplėdžia New Yorką kas Utemin-
kas. Greitas persidėjimas Southamp-
tone. Lietuvių ypatikiai lydimi.
Taipgi reguliariai išplaukiami tiesiai į Hamburgą ant naujų aly-
vų burnerių. 3-čia klasa (Pillau
\$106.50, Hamburgą \$108.50). Ka-
rės takas \$5.00.
KELEIVIAI IS LIETUVOS
sėda laivan Pillauj važiuojant į
Southamptoną ir ten persėda ant
Milijū laivų. Plaukia kas savaitę.
Greičiausi laivai pasaulyje.
Informacijų del kainų ir reika-
lingų dokumentų atvažiujantiems
keleiviams galite gauti nuo bile-
agento. Reikalaudk. Jų yra ir ju-
sų mieste arba apilinkė.
CUNARD LINE
140 N. Dearborn
St. Chicago, Ill.

miniai patinka, nes ji juos ge-
riausia supranta.

Nejaugi laisvamanių kuopa negalėtų rasti tinkamesnių kaip Mockų kalbėtojų? Jeigu jie tuos Mockui dedamus pinigus suvartotų ištikrųjų žmonių švie-
timo reikalui, — geros laisvama-
nių literatūros sklaidimui, gerų
kalbėtojų įsigijimui, jie nu-
veiktų naudingą darbą visuome-
nei ir galėtų savo darbais pasi-
džiaugti ir pasigėrėti. Kviesda-
mi gi ir kišdami į pirmą vietą
nemokšą Mockų jie tik savo
vardą žemina. Studentas.

PINIGUS LIETUVON NUSIUNČIAME

Telegramu per 2 dienas
Perlaidomis per 25 dienas.
Turime tiesioginį susisie-
kimą su Lietuvos Bankais.

Kreipkitės

Ypatiskai arba raštu į

Central Manufacturing
District Bank
1112 West 35 St., Chicago.

Turtas virš \$8,000,000.00

TAUPUS ZMOGUS

Turtas
\$14,000,000

Reguliariai taupo ir
investina išmintingai

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Avenue, kampas 19-tos gatvės
Chicago, Illinois.

Kapitalas ir perviršius
\$1,250,000.00

Narys Federal Reserve
Systemos ir Chicago
Clearing House Ass'n.

Trisdešimts metų Konservatiškai Vedamas Bankas

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas
Leavitt St. Tel. Canal 6222
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 4988
Val. 1—4 ir 7—9. Ned. 10—12

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. A. MONTVID

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8066
1824 Wabansia Ave.
Humboldt 1098
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S

Lietuvių
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12
Namas 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

Garsinkitės Naujienose

DR. A. J. BERTAŠIUS

3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18-th Street.
Phone Canal 0257

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir
nuo 5 iki 8 vakaro
Nedėliomis ofisas yra
uždarytas

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
3815 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7—9 P. M.
Ned. 9—12 A. M.

DR. P. G. WIEGNER

Prėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas Boulevard 7042

DR. C. Z. VEŽELIS

LIETUVIS DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės
CHICAGO, ILL.

Office Hours: 10 iki 12 pietų
5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA

PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0098

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS

Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Ofisas su Dr. J. F. Van Paing

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; il-
gai praktikuojusi
Pensylvanijos
Ligonbučiuose.
Sąžiningai pa-
tarnauja, viso-
kiose ligose prieš
gimdymą, laike
gimdymo, ir po
gimdymo.

Už dyką pata-
rimas, da ir kito-
kuose reikalau-
se moterims ir
merginoms; kreip-
kitės, o rasite
pagalbą.

Valandos nuo 7
ryto iki 1 po pi-
etų, nuo 6 iki 9 v.
vakare.

Tel. Blvd. 3138
M. Wotkewich
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą.
Pasekmingai pa-
tarnauju prie
gimdymo kiek-
viename atsitiki-
me. Teikiu y-
patiską prižiūrė-
jimą. Duodu pa-
tarimus moterims
ir merginoms vel
tui.
3113 South
Halsted St.

Dr. Herzman kraustosi iš senos
vietos 3313 So. Halsted St., į nau-
ją vietą 3410 So. Halsted St.

DR. HERZMAN

—IŠ RUSIJOS—

Gerei lietuviams žinomas per 15
metų laipo patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo stalgias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal
3110 arba 0875
Naktį Drexel 950
Boulevard 4135

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų

Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyriškų ir

Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki
5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 valan-
dos ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3

ir 7 iki 9 v., nedėliomis nuo 8

iki 1 val. po pietų.

Tel. Boulevard 0587

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6

iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8

iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234

Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Rooth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyriškų,

Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet,

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena,

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Jei abejojai akimis, pasitetrak

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. 2011 Broadway 6487

3449 S. Ashland Ave.

Kampas 47-tos gat.

9-ros lubos.

Tel. Yards 1138

STANLEY P.

MEZEIKA

GRABORIUS IR

Balsamuotojas

Turiu automo-
bilus visokiems
reikalams. Kaina
prieinama.

3319 Auburn
Ave., Chicago

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienis. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — paštu: \$3.00
Pusei metų \$1.50
Trims mėnesiams \$1.00
Dviem mėnesiams \$0.75
Vienam mėnesiui \$0.50

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 8c
Savaitė 18c
Mėnesiai 75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų \$3.50
Trims mėnesiams \$2.25
Dviem mėnesiams \$1.50
Vienam mėnesiui \$1.00

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.00
Trims mėnesiams \$2.00

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Apžvalga

KUN. BUČIO PAŽADAI.

Žurnale "Mokykla ir Gyvenimas" Buvęs Vilniaus Seime rašo, jog klerikalai yra pavedę kunigui Bučiui per 15 metų paruošti Lietuvos Universitetui įvežti profesorius. Buvęs Vilniaus Seime prisimena kitą kun. Bučio pasižadėjimą, padarytą Vilniaus Seime 1905 m. Jis rašo:

"Seimui baigiantis antrą dieną buvo šnekėta apie ginklavimąsi. Didžiama oratorijų patarė žmonėms turėti kiekvienam šioj tokį ginklą: kas gali, tegul laikosi šautuvą, kas negal, tegul bent turi pasigaminę gerą strypą, nes revoliucijai kasdieną plečiantis, be kita ko, atsiranda vaigių ir plėšikų. Nelaimėję reikia sodžiaus vyrams subėgti į krūvą ir kartu gintis. Į tai vienas kunigas atsakė:

"Ginkluotis nereikia: pasakyta yra neužmušk, tai ir neužmušk; kas kardu kariauja, tas nuo kardo žuva. "Is klausios pusės pasakyta: 'o kodel jūs, kunigai, nešnekėjote taip tada, kai mes ejoje į Japonų karą, kad mes jūs tada laiminote citi kitus mušti, arba kad kiti mus užmuštų'?"

"Kun. Bučys, budamas prezidiume, neįskentė ir šoko ginti savo luomą. Mes, girdi, tada negalėjome sakyti teisės, mums už nugaros stovėjęs žandaras ir neleidęs teisybės sakyti. "Tada inžin. Kairys, kuris taip pat buvo prezidiume, atsiliepė: 'Draugai, negeras tas piemuos, kuris pamatęs vilką, nubėga ir palieka savo avis, o dar prastesnis tas, kuris pats kiša jas vilkui į gerkle. Geras piemuos galvą guldo už savo avis.' "Čia kun. Bučys pasijuto dideliai įžeistas. Matėme visai, kai emė sunkintis po estradą ir bruzdėti lyg šapalas tarboje. Basanavičius puolė jį maldyti, atsprasinti. Šielp taip nusiraminęs, verkiamu balsu tarė: 'Viešpats Jėzus atleido savo skriaudėjams, atleidiu ir aš.' Paskum, rodydamas savo ir visų kunigų galingumą, tarė: 'Mes, kunigai, pasižadame Vilniaus ir Gardino gubernijų lietuvių, šnekančius lenkiškai ir gudikiškai, po penkiolikos metų priversti kalbėti lietuviškai.' Ir kreipdamasis į kunigus, paklausė: 'Kunigai, ar pritariate? Pakelkit rankas!' Pakilo daugybė rankų. Bet dar ne galas kunigo Bučio nepasisekimams. Čia jį sutiko antras smugis: atsiranda scenoje kun. Stakelė ir, įsikraščia, net padusdamas, ima įrodinėti, kad versti katalikų prie bet kurios kalbos — ne kunigo darbas. Esą Kristus liepęs apskinėti evangeliją visiomis kalbomis, kurias tik žmonės supranta. Kun. Bučys esąs akademijos profesorius, o krikščioniško mokslo nežinąs. Kun. Bučys to neištvėrė ir dingo nuo scenos. Asmenys, dalyvavę šioj tragikomedijoj, tebėra gyvi, taigi neduos meluoti. Tai buvo pirmasis kun. Bučio 'po penkiolikos metų'.

"Antrasis 'po penkiolikos metų' gal įvykti, bet tikrai 'gal', o tikriaus, kad neįvyks. Žiūrint į praėjusius mityngus, matyti, kad mūsų liaudis tapo demokratai ne krikščionišku atžvilgiu. Po penkiolikos metų Seimas bus kitiškas, o Universitetas įvežti profesorius nereikalaus."

Reikia tikėti, kad po penkiolikos metų Seimas nebus toks, koks jis yra dabar. Ar šiaip ar taip, bet žmonės juk progresuoja. Ne visą laiką Lietuvos klerikalams bus galima savivaliauti: ankščiau ar vėliau ateis ir jiems galas.

PROF. M. BIRŽISKA APLEIS KAUNĄ.

"Lietuvoje" skaitome:

"Per ištisus metus neįgavęs priklausančio jam buto, bet kitų užimto, direktoriaus buto šeimynai apgyvendinti ir negalėdamas suteikti mokslo jį priverstoms pertraukti, sūdiu į palikto dukterims — gimnazistėms, Kauno Valstybinės 'Aušros' Gimnazijos direktorius, Lietuvos Universiteto profesorius ir

Humanitarinių mokslų Fakulteto dekanas Mykolas Biržiška, kiek teko patirti, nuo liepos 1 d. apsisėjęs savo užimamas vietas ir persikėlėsi provincijon kur nors tarnauti."

Tai štai kaip Lietuvos klerikalai elgiasi su visiemis žinomu veikėjais, kuriems tiek daug prisidėjo nukentėti Vilniuje. Linartas sako:

"P. Biržiška atvyko iš Vilniaus daugiau panašus į lavoną, kaip į gyvą žmogų. — Vilniaus 'malonumai' ir begalinis darbas sunkiose apylostose sunaikino jo sveikatą. Rodos laikinoje mūsų sostinėje galėtų žmogus atsigausti, bet kur tau! Juk p. Biržiška visą laiką neturi buto, jis atsisakyęs nuo savo šeimos, kuri priversta gyventi sodžiauje, jo vaikai priversti pertraukti pradėtąjį Vilniuje mokslą, nėra kam prižiūrėti jo menkos sveikatos, jis neturi kur sukrauti savo knygų, neturi kame darbuotis, neturi kampo pasilsėti."

"O čia pat gimnazijoje yra direktoriui butas iš 4 kambarių, tik, mat, nelaimė, čia gyvena sau ramai buvęs direktorius p. Dovydaitis, ir jo negali iš čia niekas iškraustyti, nes jis turi valdančiųjų partijų paramą, jis yra galingesnis už visus ministrus, ir, kol jis pats nepanorės, tol jo niekas iš ten neiškraustys, o panorėti išsikraustyti p. Dovydaitis vargu bau prie savo jautrumo ar panorės."

Jau seniau buvo šioje vietoje minėta apie p. M. Biržiškos padėtį. Bet tada visgi dar kilo abejonės, kad "krikščionys" galėtų daėti iki tokio begėdiškumo, jog privers visų gerbiama veikėją į vieną žymiausių Lietuvos švietėjų išsikraustyti iš Kauno. Net "Lietuva" pripažįsta, kad butas priklausė p. Biržiška. Bet tą butą užvaldė, anot p. Linarto, arklidžių ir tvartų "kultūros" — pedagogas, Dovydaitis, kuris jaučiasi Lietuvoje tikro caruku. Dovydaitis yra krikščionių "piliorius", kuris premjeravo "amžinojo rožančiaus" kabinetui. Jis redaguoja žurnalą "Logos", kur labai plačiai gvildenama doros klausimai. Bet kokios doros tas ponas prisilaiko gyvenime, skaičiuojant gali spręsti iš aukščiausio paduotojo incidento.

Bolševikai gabena deimantus užsienin

Bolševikai didelėmis partijomis gabena į Berlyną deimantus, kuriuos ten saugoja atstovybė Krestinskis. Pas jį dabar sukruta apie pudas deimantų. Išpardavimui šių deimantų Krestinskis turi agentų Paryžiu, Londone ir kitose šalyse. Europa, nualinta karo, neįstengianti išpirkti, o Amerika neįsileidžia. Deimantų atsarga Maskvoj dar siekianti 10 pudų. (L. Z.)

Ko darbininkai gali laukti iš Seimo.

Kauno "Socialdemokratas" rašo:

Kai čjo Seimo rinkimai, mes sakėm darbininkams: svarbiausia Socialdemokratų darbas busimam Seime bus įstatymais pagerinti darbininkų padėtį. Jau eina Seimo posėdžiai, ir jau pirmomis dienomis socialdemokratų frakcija įnešė Seimam pasiūlymą pataisyti įstatymą apie darbininkų samdymą, pataisyti žemės reformos įstatymą, panaikinti karo stovį, duoti amnestiją darbininkų darbuotojams kareliuose ir belaisvių stovyklose. Socialdemokratų frakcija nutarė vėl iškelti Seime ligonių kasų reikalą ir paruošti reikalingas pataisas prie valdžios projekto. Ruošiamas keletas naujų projektų darbininkams rūpimais klausimais.

Pagaminti įstatymo projektai ir įnešti Seimam tai reiškia tik pastatyti klausimą svarstymui. Svarbiausias uždavinys — tai prastumti projektą per patį Seimą ir padaryti jį įstatymu. Kiek yra vilčių bent kas laimėti darbininkam Seime?

Antrajam Seime tėra dvi frakcijos, kurios dedasi darbininkų reikalų ginėjos, — tai Socialdemokratai ir Darbo Federacija. Iš pirmųjų Seimo posėdžių susidarė įspūdis, kad visų darbininkų grupės visų veiklausios. Nesėję Socialdemokratai padarė savo įsiūlymą, kai Darbo Federacija pasiskubino mums užbėgti už akių: ji jau pasiūlė svarstyti ligonių kasų projektą, kaip jis valdžios sudarytas ir tiek pat įnešė pataisais darbininkų samdymo įstatymo. Vadinasi, karšto uolimo darbininkams patarnauti tartum nestinga.

Bet kaip atrodo tikroji darbininkų reikalo padėtis Seime? Ne tik mes, bet ir dauguma susipratusių darbininkų žino, delko storavojasi Darbo Federacija. Del konkurencijos, kad išpirštų darbininkams. Nebūtų Seime socialdemokratų, federacininkai sėdėtų Seime ramus, žiūrėdami Vailokaikio piršto, ir degutintų iškabas, darytų patriotines manifestacijas, vartytų agitaciją prieš žydus ir lenkus ir "ramintų" darbininkus ten, kur darbininkai patys sukiltų prieš savo naudotojus. Kitaip nesidėtų, nes Darbo Federacija, — tai klerikalų išgalvotas valstas gydyti socialistinį judėjimą pakrypusius darbininkus. Mes gana drąsiai galime pasakyti: nebūtų Seime socialdemokratų, greitai nebeliktų jame ir federacininkų, — jie būtų reakcijai bereikalingi.

Ir todėl Federacijos uolimas, projektus Seimam nešant,

pats savaime dar nieko nereikš. Dabartiniam Seime federacininkai gali but labai drąsus, net projektus gindami. Jeigu visais darbininkų reikalais socialdemokratai ir Darbo Federacija balsuotų išvien, tai ir tuomet jie sudarytų tik 20 balsų prieš 58. Prie tokio balsų susiskirstymo Darbo Federacija gali drąsiai pasiūlyti, kad būtų konfiskuoti Vailokaikio bankai, išanksto žinodama, kad iš to nieko nebus.

Darbininkai neprivalo duotis savęs suklaidinti federacininkų spekuliacijomis. Darbininkai turi žinoti ypač šiandien, kad vis gi galingiausias savo reikalų ginėjas yra jie patys. Jūs, darbininkai, esate vis gi stipres, nežiurint pakrikusių jūsų organizacijų, nežiurint mažo jūsų susipratimo, mažo sugebėjimo patikintis. Demokratinį valstybę jūs esate stipres jau vien savo skaičium.

Ir ištisų. Dar pirmąjį Seimą pradedant, ne tik federacininkai, bet ir patys krikščionys skaitė reikalinga pasisakyti, kad ir jie stovės už darbininkų buities pagerinimą. Tą patį pakartotinai sakko jie ir dabar. Iš kur darbininkams gera širdis pas ribuosius klebonus, kurie iš seno glaudžiasi ten, kur šilčiau? Jie delto žada darbininkams, kad tie nepabėgtų iš krikščioniško gardo. Krikščionys gerai supranta, kad jeigu Federacija nebūtų gavusi šitam Seime dvylikos vietų, tai visas "krikščioniškasis" blokas sėdėtų šiandien susikuprinęs ant sargai prie sienos prisiliejęs. Klerikalai supranta, kad valdžios vadžias idėjo jiems į rankas tie darbininkai, kurie balsavo už Darbo Federaciją. Ir suprasdami tai, jie ne tik žadės darbininkams, bet kai kų ir patrupins jiems. Jie mētyt darbininkams plūgalių tuo dažniau, juo dažniau matys, kad bent dalis darbininkų pabėga iš Darbo Federacijos ir profesines sąjungas arba pas socialdemokratus, juo aiškiau jaus, kad net likusieji Federacijoje nerimsta. Jie turės užgristi darbininkus, kai tie prisimysdami reikalaus iš Seimo ne projektų, nes karštų kalbų, bet įstatymų savo buviui pagerinti, reikalaus, kad išleistieji įstatymai būtų tikrai pildomi.

Ir todėl mes, socialdemokratai, pakartotinai sakome: Darbininkai, budriai dabokite, kas ką daro Seime. Dabodami, stengkitės visų pirma padžinti tas partijas, kurios dedasi jųs ginėjos. Bet visuo met atsiminkite viena: darbininko reikalų apginimas pačių darbininkų rankose. Darbininkų

partijos gali jums padėti apsisviesti, suprasti savo reikalus, bet ginti juos gausite pirmoj eilėj jūs patys. Gindami savo buitę, siekdami geresnės ateities, jūs ją pasieksit tik priversdami juos priečius nusileisti geruoju ar piktuoju. Geruoju darbininkams niekas nedaroma ir todėl proletary laimėjimo kelias eina tik per kovas, per nuolatines limtynes su savo priešais.

Pakartotinai jums primename ir šiuo metu: Lietuvos darbininkai sėkmingai gali kovoti tik suvieniję savo jėgas, tik aiškiai suprasdami savo padėtį ir savo reikalus. Jūsų Partijos yra tos, kurios jums rodo tą kelią, kurios padeda pasirošti kovai, kurios išvieno su jumis eina pačian mušin.

Kiekvieną valandą atmintinkite apie tai, sėkdami Seimo darbus, ir nesiduokit savę užliuolinti vilčiai, kad jūs ateitis gali pagerėti, jums nepridėjus savo puslėto delno ir prie to darbo. Taigi stiprinkit savo organizacijas ir spauskit neatleisdami i Seimą, i federacininkus, i krikščionis, i savo darbdavius ir naudotojus.

Iš Latvijos mokytojų ekskursijos Lietuvon

"L. Žinioms" rašo:

Birželio 20 d., Dotnavos žemės Ukio mokyklos mokytojai ir žemės Ukio liaudies mokytojų kursų klausytojai susirinkom 2 val. stoty sulaukti visų mūsų laukiamų svečių — Latvijos liaudies mokytojų.

Štai jau ir traukinys. Visų akys atkreiptos į vagonus, skubiai ko tai jieško. Štai ir jie! Iš išpuosto gelmės, vainikais, vagono pasipila ekskursantai, lydimi mokytojų žygelio. Štai ir visas jų būrys. Visi sužiurom į vieni antrus, norėdami nors iš tolo išskaityti, kas yra širdyse. Mokyklos direktorius sveikina ir kviečia apžiūrėti mokyklos.

Įspūdis... Ekskursantų choras užtraukia "Lietuva tėvynė mūsų!", o paskui "Sveita Latv. — Lai gyvuoja Latvija! Lai gyvuoja Latvijos mokytojai! Valio! valio! — griausmingai nuaudėjo per lygius Dotnavos laukus.

Sveikina liaudies mokytojų kursistų vardu — vėl valio!... Širdys pilnėja draugiškumo jausmais, meile, artimumu... Eina būrių i mokyklą, kalbamės. Čia vėl sutinka moksleivių choras su "Gaudeamus igitur" ir kt.

Kalba Latvijos švietimo vice ministris, išreiškdamas širdingus draugiškumo jausmus, kad jie dega netik vieny ekskursantų širdyse, bet ir visos latvių tautos. Nors neviskas lietuviui suprantama latvių kalbos, bet širdingumas suprantamas — tar ir buvo atsakyta: broliai latviai! natūralu, kad mūsų širdys dega meilės jausmai prie vieni

kitų, kad mūsų lupos nepajėgia išreikšti tai, ką jaučia mūsų širdys, nes kaip išreikšti, kad myli broli! — šaukmingas valio! Lai gyvuoja Latvija! Lai gyvuoja Latvijos mokytojai! Valio! valio! — griausmingai išreiškė dalinai tai, ką mes jautėm.

Apžiūrėję mokyklą, lydimi mokytojų kursistų, mokyklos administracijos, mokinių su dainomis, išsiskubino i stotį.

Kaip greit! Dar nors valandėl! Dabar leiskit mums savo šaltu lietuviu buda išreikšti tą susikaupusią energiją širdingumo, tuos jausmus, kurie taip ir veržiasi iš krutinių prie savo artimiausių kaimynų, prie pirmiausių draugų, prie liaudies vadų, kurie veda, auklėja tą brolišką tautą, kaip širdingą lietuviu draugą, bet ne kaip priešą.

Bet trumpas laikas. Pasipila gėlės, atsivėikimui šauksmai valio! — atmintink!...

Valandėl! Traukinys juda... Sudiev! Neuzmirškiet mus!... — Garsingas, išsiveržęs iš krutinės lydi lig traukiniui iš akių išnykus...

Grįžtam. Tyla... Puskelyj pradėdam dalintis išpužiais:

— Kas ten kalbėjo prie mokyklos? —

— Latvų švietimo Vice-Ministris. —

— Nejaugi? —

— Taip! Čia ir keletos gimnazijų direktoriai, ir vidurinių mokyklų mokytojai. —

— Kaip tai? Kartu su liaudies mokytojais važiuoja!?

Negadimas daiktas! —

— Kodel? Pas Latvius galimas ir taip esama, tik pas mus tai... —

Nutilau... Supratau...

Ir mūsų liaudies mokytojai važiuos ekskursijon, kas žin ar ir juos lydės ministeriai ir direktoriai? —

— Kuokas.

Viršininkai plėšikai

Besarabijoj Chotino apskrity nesenaį užpuolė vieną pasiturintį valstietį keletas maskomis užsėdėjusių plėšikų. Jau valstiečiai buvo surišti ir svečiai pradėjo krauti grobį, bet pajutę kaimynai apsupo plėšikus ir tris jų užmušė. Tada nusiuntė padvadą pargabent apskrities viršininką (prefektą), kad protokolą sustatytų. Jo niekur nerado. Išvažiavo — sako. Emė jieškot jo padėjėjo irgi nesurado. Pagalios parsivėžė karo komendantą. Kada nuėmė užmuštiesiems kaukes, tai pasirodė, kad tai prefektas, jo padėjėjas ir vienas policistas. Taip atsitiko Rumunijoj. Pas mus dar rodos prie to neprieita. (L. Z.)

Petliuričių teismas

Ekaterinoslave buvęs Petliuros šalininkų teismas, kurių 25 asmenis nutaręs sušaudyti; kitus 115 asmenų nubaudęs sunkių darbų kalėjimu.

Arkadii Averčenko. Vertė K. B-nas.

Tarptautinis Revizorius.

Komedijos Pradžia.

[Dalykas dedasi Maskvoje, Kremliaus rumuose].

Trockis. — Aš pakviečiau jus, gerbiameji, kad pranešti jums labai nesmagią žinią: pas mus atvyksta tarptautinė komisija!

Lunačarskis. — Kaip, komisija?!

Peters. — Kaip, komisija?!

Leninas. — Nebuvo rūpesnio, tai pribuvo!..

Trockis. — Iš savo pusės aš jau padariau šokių tokių patvarkymų — partariu ir jums. Ypač jums, Petersai! Komisija, žinoma, norės pamatyti čezvyčiai, kad štai jau padarykite taip, kad išrodytų gerai. O tai pas jus į kalinius balsu pasižiūrėti: sudžiuvę, alkani, mėlynų pilni ir patinę.

Peters. — Mėlynės gahma kreida užtepti.

Trockis. — Na, aš jau nežinau kas ten galima padaryti. Galima būtų visus kalinius apvilkti bajorų rubais ir kad jie, kai komisija ateis jų apžiūrėti, pašoktų jai rusiškai. Nors... kaip mes juos priverسیم?

Peters. — Tai galima. Aš juos apmaustysiu batais su vinimis viduje. Jau bukite ramūs: ant vietos nepastovės — čia tau ir rusiškai, ir francuziškai ir ispaniškai — visai pašoks.

Trockis. — Paskui pas jus ten tie visoki aparatai, kuriuos jūs... tai... vartojate prie tardymų. Jie galbut jums, su lig mokslo, ir reikalingi, bet vistiek jie komisija pamatys visus tuos jūsų spautukus pirštams, veržtuvus ir šompolus — tai bus negerai. Įspūdis gali pasidaryti ne koks...

Peters. — O mes ant to kambario durų parašysime: "gimnastikos kabinetas". Beje, anglai mėgsta sportą.

Trockis. — Jūs geriau žinote; tik žiūrėkite, kad anglai del savo paikumo nepradėtų ant savęs bandyti tą gimnastiką... Jums taipgi, drauge Lunačarski... Partariu atkreipti domės į mokslo įstaigas. Jau per daug mažą jose mokslingumo. Aną dieną užėnu, o mokinės ant kelių mokiniams sėdi ir kokainą uosto. Galbut ten taip ir reikia kad lengviau persimtyt moksliniais dalykais, bet francuzai komisijoje — žmonės lengvatikiai, mūsų mokslo įstaigą palaikys už ką kitą ir pradės tarp suolų kantana šokti...

Lunačarskis. — Bet juk jūs patys sakėte, kad mokyklose būtų pilna laisvės. Pagalios, betgi, kiek aš žinau, ir pirmiaus, prie policiniai-biurokratinio režimo, mokiniai ir mokinės už bausmę budavo ant kelių.

Trockis. — Tai juk ant savų, o ne ant svetimų. Ir iš jūsų pusės, drauge mėsio komendantė... Jūs leidžiate gyventojams vaikščioti po miestą beveik nuogiem: ta nelaboji publika užsivelka viršum marškinų tik suplyšusi švarką, o žemiau nieko nėra!

Komendantas. — Klausau... Mes tokius, komisijai atvažiaus, surinksime visus mieste ir į viešuosius darbus išgrusime.

Trockis. — O jei komisija pradės aplamai stabdyti žmones gatvėse ir klausiti: "ar patenkinti gyvenimu?" — tai kad sakyktų: "Viskuo patenkinti, ponai serai, ar ten mėsėje". O kuris bus nepatenkintas, tai paskū mės jam tokį nepasitenkinimą parodysim!.. Pagalios, tai jau jūsų specialybė, Kristyne Ivanovičai.

Peters. — Bukite ramūs!... Mes jį tą nepatenkintą, tuojau į gimnastikos kabinetą... Ten bus patenkintas!

Trockis. — Aplamai, aš paimitau šimtą žmonių, tų, kurie sotesni ir linksmesni, papenėčiau juos dar prieš komisijos atvažiavimą, na ir paleisčiau juos gatvėn: tegul visą laiką kur tik komisija eis, vis jos akims rodo. Ir pakabinti jiems ant kaklo medaličius su Karoliaus Markso portretu! Tegul mato svetimšaliai, kokie mes esame socialistai. O kuris nedorėlis nūmes nuo kaklo portretą, tai aš jam tokią kanapinę cacą užkabinsiu... Pagalios, tai jau jūsų specialybė, Kristyne Ivanovičai...

Peters. — Galite pasitikėti.

Trockis. — Dar štai kas: pastaruoju

laiku jūs, drauge Lunačarski, pristatėt partininkų, kaip budavo pirmiau deržimodos kad lempas statydavo — kam reikia ir kam nereikia. Čia štai ir Urickui, ir Stenakai Razinui, ir Robespjerui, ir Nachamkesui, ir Emiljonui Puğadeviui. Musų "draugams" tai nieko, — jie nesisplaudys... Bet prieš svetimtaučius lyg negražu. Reikėtų nuimti juos, ar ką. Ir koks tai, po paralių, netikės miestas! Tik pastatyk kur nors vieną paminklą — tuojau visą šimtą visokio šlamšto sunės ir pastatys.

Lunačarskis. — O kaip bus su jūsų paminklu?

Trockis. — Na, mano gali pasilikti. Tik laikinai parašą ant jo perdirbkite. Parašykite: Garibaldi, ar ką kita.

Lunačarskis. — Bet juk Garibaldi su didele barzda.

Trockis. — Na, daug laiko jau praėjo, taip kad galėjo spėti ir nusiskusti. Rodos, kad jau viskas. Ff-fy! Na, štai komedija ir pabaigta!

Lunačarskis. — Jūs manote — pabaigta? Man rodos, kad tarptautinei komisijai atvažiaus jį tik ir teprasidės!..

Iš Mokslo Srities

Matematika ir jos praktinė reikšmė

(Tęsinys)

VI. A.

Šiandien, dar vieną šimtmetį vėliau vargu atsiras filosofas, o gal ir matematikas, kurs drįstų patvirtinti tuos pasakymus be jokių ribojimų. Devyniolikajame šimtmeči po didžiausių pasisekimų laikotarpio seka periodas kuriame matematika nustoja daug savo vertės ir praktinės reikšmės. Tai tiesiai ligi, maždaug, 1890 metų. Mat susidėjo įvairių priežasčių, kurios pakeitė matematikos padėtį. XVIII šimtmečio pabaigoje mokslo srityje jaučiama kaž koks nuilsimo. Pavyzdžiui, Lagrange'as apie tai štai kaip sako: "Šulins man rodosi pergilus, ir jeigu ten neatiras naujų naudingų sluoksnių, tai teks jį apleisti." Devyniolikajame šimtmeči tą šulį vis kas gilyn kol galų gale rado kilniųjų rudų, tačiau tolymesniam kasimuisi pakenkė rimtos kliutys. Paaiškėjo, kad garbin-gosios epochos genialieji geometrai dar ne visai buvo išaiškinę reikalinguosius dalykus, ir visas darbas būtų niekais nuėjęs, jeigu nebūtų imtasi papildyti trūkumus ir pašalinti visus del to kilusius abejojimus. Ilgą laiką ištisa matematikų eilė turėjo daug darbo padėti, kol parėmė ir pašalino kilusius abejojimus ir paąjų.

Jeigu matematika del to daug laimėjo savo esmėje, tai ji daug nustojo savo paviršėje. Ji nusileido nuo savo karališkojo sosto ir stoji į savo draugų—specialinių mokslų eiles, kurias visą savo gyvenimą nagrinėjo atskiri pavieniai asmenys. Pirmiau, pavyzdžiui kad ir Hausas buvo sykiu ir matematikas, fizikas astronomas ir topografas, o dabar virto laikai kada "tikru matematiku" būti matematikas skaito sau didele garbe. Dabar matematikai ima jau tik nedidelę matematikos sritį, kad tik ją

tyrinėdami galėtų didesnio tiks-lumo pasiekti.

Tai kas gamtos moksluose sa-vo esmę reikalavo matematikos paramos, XVIII šimtmeči gavo klasinį formulavimą, kurs laiko-si dar ir šiandien. Tiesa XIX šimtmeči buvo rasta naujų me-todų, kurie, sulig įrodymų, buvo lygiai anais pritaikomi, bet tuo laiku dar nebuvo reikalo juos naudoti ir be to dar jie nebuvo tiek sutvarkyti, kad juos būtų paranku naudoti. Užtat fizikai pradėjo į matematikos tyrinėjimus šnairuoti, ir stengėsi patys sau statyti naujų analitinių for-mulių. Negalima sakyti kad ma-tematikai del tų pažiūrų kitėjimo visai nekaltai buvo. 1750 me-tais Danielius Bernulli rašė Ei-leriu: "Matematikoje atsiranda pragaistingas palinkimas, del kurio tikrieji mokslai turės daugiau blėdies negu naudos. Rea-lis fizicae (tikrajai fizikai) būtų buvę daug geriau jeigu jokios matematikos pasaulį nebūt bu-vē." Šie karčios teisybės žodžiai atkreipti į d'Alamberio vėjų te-oriją, kuriai Berlyno akademija paskyrė premiją. Danielius Ber-nulli teisingai skundžiasi tą pra-sme, kad jo ilgi matematiniai iš-radinėimai neįstengė išaiškinti vėjų kilimo ir plėtimosi sąly-gų. Tuo tarpu šių dienų fizikas jau ne taip griežtai apie matemati-ką kalbėtų, nes joje yra tie da-lykai, kuriuos jis šiandien hi-draulikoje ir elektrotecnikoje naudoja. Čion kaip ir kituos pa-našuos atsitikimus viešpatau-

ja slėpiningas dėsniis apie kurį kiekvienas mokslininkas sako: "Visa, kas matematiniai tikslu, ankščiau ar vėliau išeina iš savo siaurų rėmelių ir įgyja platesnės reikšmės".

(Bus daugiau)

Bolševikiškoje Rusijoje tebėra bloga

Kaunas, birž. 17. Ką tiktai sugrįžęs iš Petrapilio lietuvis X, gelžkelietis, su kuriuo man teko kalbėtis, papasakojo, kad bolše-vikų užvestajam rojuje dalykai nė kiek negerėja. Ypatinai esą sunku darbininkams ir žemesnesiems įstaigų tarnau-tojams. Sugrįžusis gelžkelietis mėnesinės algos gaudavo net 900 milijonų rublių, bet pragyvent vos teuztekdamą dviem savai-tėms, delto, kad viskas neapsa-komai esą brangų. Pavyzdžiui, juodos duonos svaras kainuoja 1½ milijono rublių, pusbačiai (kamašai) 1 milijardas 200 mili-onų rublių, vienas popierosas kai-nuoja 1,000,000 rublių ir t. p.

Pasak jo, gerai gyvena tik ko-misarai ir kiti aukštesni valdi-ninkai bei šmugelninkai, bet ap-lamai varguomėnei gyvent labai sunku ir nesą jokių ženklų, kad tokia padėtis pagerėtų.

Sugrįžusiojo atpasakotomis ži-niomis apie bolševijos padėtį ga-lima tikėti, nes po tokio šalies baisaus nualinimo kitaip negali ir būti.

Vienok mūsų lietuviški bol-ševikai prie kiekvienos progos kiek galėdami giria, kad dabar Rusijoje esą labai gera, ir susi-riesdami keikia socialistus, kad pastarieji jiems nepritaria ir ne-padaeda vykint bolševikiškojo komunizmo, kurį musieji komu-

nistai norėtų užvesti ir Lietuvo-je. Bet jų nelaimei, jiems nie-kas nebetiki. — P. Klimka.

Kiek Lenkijoje valdininkų

Vasario 6 d. 1923 Varšuvos Seimo narys J. Zdziechovskis Seime pareiškė — "Kiek val-dininkų turima, valdžios sta-tistikos nėra, ir tik iš 1922 m. biudžeto prieinama prie 798 tukstančių valdininkų. Be kariuomenės ir be rubežinės sargybos jų besama 428 tuk-stančiai. O gal norite sužino-ti kiek jų gauna ministerių ir vice-ministerių algas? 155 yra Lenkijoje asmenų imančių ministerių ir vice-ministerių algas, iš jų 97 karininkai. Iš visų 304 tukstančių etatinių tarnautojų 156 tukstančiai yra augštesniųjų laipsnių valdinin-kų ir tik 148 priklausančių žemesniesiems laipsniams. To viso Lenkų valstybė išlaikyti negali! (Mysl Narodova Nr. 23).

(L. Z.)

Ar Manote rengti Teatrą Ateinantį Sezoną?

"Maratas"

Dramą parašė ANTANAS AMNUELIS

Tik ką gauta iš Lietuvos.

Labai puikus, trumpas ir lengvas sulošti veikalėlis, perstatantis francuzų Laisvės Draugų vargus po Didžiosios Francuzų Revoliucijos. Draugystės, Kuopos ir Kliubai pasiru-pinkit tuoj užsisakyti.

Kaina 10c. Daugiau imantiejs — pigiau.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

TAIP

Šią vasarą bus ir ANTRAS

Naujienų Piknikas

Rugpjūčio 5 d.

Metinėms Lietuvos pripažinimo sukaktuvėm paminėt bus šaudymas ir ugnis Rengkitės!

Jaunieji linksmina senuosius ant U. S. laivų

Paveikslėly matome keleivius, plaukiančius Europon ant U. S. laivo President Arthur. Jie dainuoja "Toot Toot Tootsie", "When You and I Were Young, Maggie", "My Old Kentucky Home" ir šoka "Jazz", o senesnieji susėdę pašaliais žiopso ir klausosi; ir visi jaučiasi kaip namie. Kelionė U. S. laivais Euro-pon, yra labiau panaš į puotą, ne kaip į kelionę. Visi pasažieriai yra aprūpinti kuo geriausiu valgiu ir kitokiais reikmenimis ir niekam nieko nestokuoja.

Tai ne tie laikai, kada mes kitą sykį plaukdavom Amerikon prisikimšę maišus džiovintos duonos ir surių, kad nereikėtų ba-dauti ant laivo. Dabar kiti laikai.

NUSPIRK

Typewriteri arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminėms ir drau-gams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriau-sia, parankiausia ir daliktniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai ra-šyti.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

SQUIRE EDGE GATE — Well—It Did Sound Like an Unreasonable Request at First

BY LOUIS RICHARD

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuviai akių specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priešastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuot-mo, skaudamą akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitai-so trumparegystę ir toliaregystę. Pri-renka teisingai akinus. Visuose at-sitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodantis mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipjams mokytos valkus.

Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

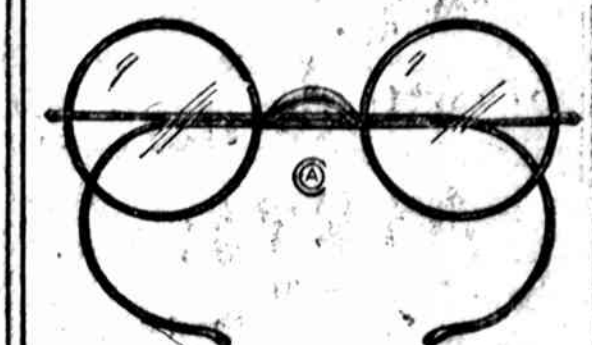

Lietuvių Dentistas patar-naus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su mūsų pleptom galima valgyti kiekiausiai ma-stą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

Gal jums reikalingi akiniai

JEI paprasio laikraščio negalite skaityti su viena akia kuomet lai-kote 12 colių atstū nuo akių.
JEI skaitant išrodo, kad raidės su-silija į dailtę, arba rodosi dvi-gubos.
JEI nuolatinis skaitymas knygų ir žiup arti prie akių darbas paga-mina galvos skaudėjimą.
JEI auslės šviesa išrodo periaug stipri, gamina migrėjimą žiurėj-mo, asarų bėgimą ir galvos skau-dėjimą.
JEI jūsų blakstienai nuolat yra pa-raudonavę ir akis raudonos.
JEI nors mažiausias bijojimas didė-snės šviesos pagamina mirks-lijimą.

JOHN J. SMETANA
AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave.
kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto ap-diekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakara.
Septintadieniais 9 r. iki 12 dienos.

Dr. Anelė Kaushillas D. C.

CHIROPRACTOR
Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigias ir kroniškas ligas: nervų, reumatizma, paralyžiū, naktinį susilapinimą, žusulį ir visas kitas li-gas; vyru, moterų ir vaikų. Pata-rimai dykal.
2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.
Telefonas Roosevelt 8135
Valandos: 8 val. iki 9 p. m. Nedėlio-j 9 iki 12 a. m.

Rezidencijos Tel. Brunswick 4887

Dr. C. Yucius D. C. Ph. C.
CHIROPRACTIC GYDYTOJAS
Be gyduolių, be opefacijos
Val. 9-1; 5-8 P. M.
Šventad. 9-12
1579 Milwaukee Ave.,
Kampas Robey ir North Ave.

For Beautiful Eyes

Make the Use of
Murine's Daily Habit.
This Refreshing Eye
Lotion soon makes
Eyes Clear, Radiant,
Beautiful, Harmless, Enjoyable.
Sold by all Druggists. Write for Booklet.
"How to Make
the Eyes
Beautiful" for Your EYES
MURINE CO., 9 East Ohio Street, Chicago

Pinigai
iš
Brighton Park
i
LIETUVĄ
per
NAUJIENAS
4138 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 7674.

Leveskio Mokykla
 Prirengiamoji ir Prekybos
 Moksina Lietuvių ir Anglų kalbų;
 Grammar School, High School ir
 Prekybos dalykų. Prirengia prie
 vartojimui į visas augstiniasias mo-
 kyklas. Dienomis: 12:00 val. dien.
 iki 5:00 v. p. p. Vak.: 7:30 iki 9:30.
 Nėdėdieniais: nuo 10 ryto iki
 12:00 diena mokina Lietuvių kal-
 bos gramatikos ir rašybos.

3901 So. Halsted St., Chicago.
 (kampas 88-čios gatvės, 2-ros lubos)